

Goran V. Dašić*

Ekonomski fakultet,
Univerzitet u Podgorici

PONAŠANJE KREATORA EKONOMSKE POLITIKE I KREDIBILITET U VOĐENJU POLITIKA

Apstrakt

Političke strukture koje kreiraju ekonomsku politiku u jednoj zemlji na raspolaganju imaju brojne instrumente zarad ostvarivanja svojih ekonomskih ali često i političkih ciljeva. Često se pojedine mjere ekonomske ili konkretno fiskalne politike poklapaju sa izbornim ciklusima u jednoj zemlji. Preraspodjelom nacionalnog dohotka putem fiskalne politike vlade ostvaruju svoje kratkoročne političke ciljeve što je posebno izraženo u predizbornom periodu. Kompetentnost kreatora ekonomske politike u tom smislu pobuđuje sve veću pažnju među ekonomistima koji tom pitanju posvećuju izuzetnu pažnju. Svakako da i vlade širom svijeta u cilju svoje ponovne pobjede na izborima odnosno reizbora posežu za značajnim mjerama kako bi se javnosti odnosno svojim biračima predstavile kao kompetentne. U tom smislu ponašanje vlade u predizbornom periodu i pod pretpostavkom racionalnog ponašanja birača podređeno je isključivo uspjehu na izborima, sa ekonomskim mjerama adekvatnim tom cilju. U skladu sa tim u radu se precizno navodi koja se vlada može smatrati kompetentnom vladom i kakva je ekonomska politika kompetentne vlade.

Ključne riječi: politički budžetski ciklus, fiskalna politika, kredibilitet ekonomske politike, kompetentna vlada, vremenska nekonzistentnost

* gocodasic@gmail.com, ORCID ID (<https://orcid.org/0000-0003-4400-7012>).

Uvod

Za razliku od akademskog poimanja ekonomije kreatori ekonomske politike i vladini činovnici, koji operativno sprovode razne mjere ekonomske politike, su direktno uključeni u njeno sprovođenje, a često u praksi implementiraju i neko od aktualnih teorijskih stanovišta. Danas je među ekonomistima prilično rašireno mišljenje da je globalna recesija nastala otprilike krajem prve decenije 21.vijek a posledica određenih poteza kreatora ekonomske politike u SAD. Iako su realni ekonomski događaji mnogo komplikovaniji od ekonomske teorije i kao što bi rekao Dž. Hiks “ne postoji ekonomska teorija za sve slučajeve života” neoklasična ortodoksna stanovišta umnogome su dovedena u pitanje u ovom periodu. Naime, smatra se da je finansijska a potom i ekonomska kriza globalnih razmjera iz prve decenije ovog vijeka, posledica ortodoksne politike odnosno teorije neoklasičnih ekonomista, iako među ekonomistima nema jedinstvenog stava o uzrocima nastanka kriza u ekonomiji. Takođe, ono što je veoma značajno kada je riječ o kreatorima ekonomske politike i njihovim uticajima na privredna dešavanja je mogućnost snažnog uticanja na privredna kretanja u predizbornom periodu, a sve u cilju pobjede na izborima odnosno ostvarivanja što boljeg izbornog rezultata. Riječ je o tzv.političkom konjunktumom ciklusu o čemu će biti više riječu u dijelu o kompetentnosti i kredibilitetu kreatora ekonomske politike.

Osim toga pitanje koje se može postaviti u ovom dijelu je i zašto su pojedine države iako izuzetno bogate prirodnim resursima siromašne, dok su druge prirodno siromašnije dostigle izuzetne stope privrednog rasta i razvoja. Tu ponovo dolazi do izražaja kompetentnost kreatora ekonomske politike i samosvjesnost vlade da je odgovorna za rast i razvoj pojedine zemlje. To praktično znači sposobnost vlade da osigura razvoj koristeći raspoložive resurse kako prirodne tako i ljudske, koji su često oskudni, na način koji povećava bogatstvo i pojedinca i generalno cijelog društva.

Karakteristike kreatora ekonomske politike

Vlada kao kreator ekonomske politike u jednoj zemlji kreira brojne politike i koordinira njima preko svojih organa, ministarstava i ostalih organa državne uprave. Na taj način vrši svoju ustavnu funkciju i putem svojih javnih politika ostvaruje zacrtane ciljeve ekonomske politike. Osim ostvarenja ciljeva šire društvene zajednice kreatorima ekonomske politike na raspolaganju stoje i brojni mehanizmi koje vlade najčešće koriste i za ostvarenje svojih političkih ciljeva. Politički ciklusi u zemljama izborne demokratije sami po sebi nameću vladama određena ekonomska djelovanja, kako bi se ostvarili ciljevi kao što su pobjeda na izborima ili ostvarenje konkretnih preferencija ideološke prirode političke stranke na vlasti.¹

Fiskalna politika u tom smislu predstavlja veoma značajan instrument u rukama vladajućih političkih struktura. Putem fiskalne politike može se u predizbornom periodu vršiti preraspodjela dohotka u korist onih društvenih grupa značajnih za političke interese vladajućih struktura, čime na vještački način i za kratkoročni period dolazi do poboljšanja određenih ekonomskih pokazatelja odnosno maksimizacije društvenog blagostanja.² Ovakav vid relacionog odnosa koji se uspostavlja u izbornom periodu između izbornog ciklusa i fiskalne politike definiše se kao politički budžetski ciklus i podrazumijeva korišćenje fiskalne politike u svrhu ostvarivanja političkih ciljeva.

Do pojave Nove klasike i teorije racionalnih očekivanja makroekonomija nije pitanju karakteristika i kredibiliteta vlade pridavala neki poseban značaj. Karakteristike vlade su od presudnog značaja prilikom kreiranja stavova javnosti o njenim politikama. Tako recimo, ako vlada ima „mekši“ pristup onda se okviri tj. granice vođenja politike kreću ka dozvoljavanju ili kreiranju na primjer određene stope inflacije. Nauprot tome „tvrda“ vlada će

¹ Prašćević Aleksandra, 1999, Teorija političkih ciklusa u makroekonomiji. *Ekonomski anali*, br. 142, Ekonomski fakultet Beograd, str. 45.

² Jovanović Miodrag, Ristić Žarko, Krstić Borko, Živković Aleksandar, 2001, *„Monetarni i fiskalni menadžment“*, Ekonomski fakultet Niš, str.83.

preferirati cjenovnu stabilnost kao ključni cilj makroekonomske politike.

Jedna od najvećih dilema svake vlade je vođenje politike na osnovu pravila ili diskrecije u vođenju ekonomske politike.³ Na ovoj dilemi svakako da se očituju karakteristike vlade i njen način vođenja ekonomske politike u konkretnim uslovima. Diskrecija odnosno fino podešavanje (*fine tuning*) predstavlja sve ono što je suprotnost od neaktivizma države u slučaju preciznih pravila politike. Ova dilema kreatora ekonomske politike zavisi i od ideoloških matrica onih koji su konstituenti vlade u jednom periodu. Svakako da će vlade koje preferiraju monetaristički pristup zagovarati vođenje politike na bazi strogih pravila kojih se moraju pridržavati državni organi koji operativno kreiraju ekonomsku politiku. Tržište će na optimalan način izvršiti alokaciju resursa, a aktivnosti države ukoliko su potrebne moraju biti bazirane na poštovanju strogo definisanih pravila. Nasuprot tome, aktivistički pristup preferiraju kejnzijanski makroekonomisti koristeći upravo fina podešavanja koja vlade koriste upotrebljavajući fiskalnu politiku da bi se postigao određeni ekonomski cilj. Na taj način se stabilizacionim politikama koje stoje na raspolaganju vladi utiče na određene privredne pojave koje se žele ispraviti.

Na kraju može se zaključiti da su određene karakteristike vlade identične u bilo kom trenutku razvoja države i njenog političkog sistema. Kako u najranijim periodima svog razvitka odnosno nastanka, tako i u modernim shvatanjima države i njenog ustrojstva, interesi vladajućih političkih elita su šticeeni od strane države. I to je ono što se može nazvati konstantom. Ono što jeste različito je pristup u rješavanju problema.

³ Persson Torsten, Tabellini Guido, (1999) “*Political economics and public finance*”, Institute for International Economic Studies, Stockholm University, Stockholm, Sweden; IGER, Bocconi University, Milano, Italy, str.19-22.

Kompetentnost kreatora ekonomske politike

Problem kompetentnosti vlade u novije vrijeme bavili su se brojni ekonomisti. Američki ekonomisti Kenneth Rogoff i Anne Sibert, koji su se najviše bavili pitanjima izbora i makroekonomskih političkih ciklusa kompetentnost vlade definišu kao „sposobnost kreatora ekonomske politike da smanje rasipanje – gubitke u budžetskom procesu, što podrazumijeva sposobnost vlade da obezbijedi što više javnih dobara i transfera, uz date poreske prihode.“ Prema modelu pomenute dvojice ekonomista kompetentna vlada će u predizbornom periodu, čak i pod pretpostavkom racionalnog ponašanja birača, smanjivati fiskalitate, izazivati ekspanziju privrede uz povećanje stope inflacije iznad optimalnog nivoa. Kao rezultat takve politike vlada će biti reizabrana, ali će u kasnijem periodu doći do povećavanja poreskih stopa kako bi se alimentirale razne potrebe zagrijane konjunktore predizbornog perioda (Tabela 1).

Tabela 1. Model Rogoffa i Siberta

Tip vlade	Ekonomska politika u predizbornom periodu	Rezultati na izborima
Kompetentna vlada	Smanjenje poreskog opterećenja, stopa inflacije iznad optimalne	Uspjeh na izborima (ponovo izabrana)
	Inflatorni porez	
Nekompetentna vlada	Nepromijenjeno poresko opterećenje, optimalna stopa inflacije	Neuspjeh na izborima

Izvor: Rogoff Kenneth, Sibert Anne (1988) „*Elections and Macroeconomic Policy Cycles*“, *Review of Economic Studies*, 55 (1): 1-16

Sušтина ovog modela je nepoznavanje javnosti veličine inflatornog poreza, a model je zasnovan na smanjivanju poreskog opterećenja što zbog složenosti samog budžetskog procesa kao i pod pretpostavkom racionalnog ponašanja glasača dovodi do kratkoročnih ekonomskih rezultata koje vlada mora platiti povećanjem fiskaliteteta u dugom roku. Zbog nepoznavanja visine inflatornog poreza koji će građani platiti i zbog smanjenja fiskalnog opterećenja, vlada će se u predizbornom periodu predstaviti kao kompetentna.

Osim Rogofa i Siberta i Torsten Persson i Guido Tabellini proučavali su kompetentnost vlade u budžetskim procesima i političkim ciklusima. Persson i Tabellini su izvršili određene modifikacije već postojećeg Nordhausovog modela i definišu kompetentnost vlade kao „sposobnost rješavanja ekonomskih problema i efikasnog vođenja ekonomske politike.“⁴ Inače, Nordhausov oportunističko – tradicionalni pristup nije poznao kriterijum vremenske nekonzistencije ekonomske politike, jer po njemu pitanje racionalnosti ekonomskih subjekata nije ni aktuelno jer i ne postoji, pa kreatori ekonomske politike samim tim ne mogu imati nikakvu sankciju zbog svojih ekonomskih poteza iz prošlosti.

Po modelu Perssona i Tabellinija svaka vlada za čijeg mandata dolazi do povećanja stopa privrednog rasta uz nepromjenljive ili očekivane stope inflacije cijena može se nazivati kompetentnom vladom. Ekonomska politika kompetentne vlade Pirsona i Tabelinija kreira konjunktorni rast u predizbornom periodu koji neće biti plaćen recesijom u dugom roku odnosno u periodu nakon izbora. Dakle, po modelu Pirson –Tabelini ekspanzija privrede u periodu prije izbora uz neizbježno veću stopu inflacije stvara sliku kompetentne vlade od koje javnost očekuje obezbjeđivanje stabilnog nivoa dohotka i u dugom roku. Takva kompetentna vlada koju javnost i percipira takvom obezbijediće sebi još jedan mandat i ponovnu pobjedu na izborima.

⁴ Persson Torsten, Tabellini Guido, (1999) “ *Political economics and public finance*”, Institute for International Economic Studies, Stockholm University, Stockholm, Sweden; IGIER, Bocconi University, Milano, Italy, str.16-19

Ukoliko politička i uopšte javnost u jednoj zemlji nema sposobnost ocjene kompetentnosti vlade, kreatori ekonomske politike će pomoću fiskalne politike kreirati političke cikluse produkujući na taj način veću stopu inflacije od one koju javnost očekuje, ali i uz veći nivo nacionalnog dohotka. Veći nivo nacionalnog dohotka svakako podrazumijeva veću podršku za tu političku partiju na izborima. Empirijski je utvrđeno da u zadnjih 50 godina postoji snažna korelacija između budžetskog deficita i njegovog procenta prema GDP – iju, u godinama koje prethode izbornoj ili u samoj izbornoj godini, u odnosu na godine u kojima nema izbora. To je potvrda prisustva fiskalnih političkih ciklusa čije prisustvo je u izbornoj godini snažno izraženo.

Ipak, u mnogim zemljama u razvoju vlade su uspijevale da kreiraju veće stope privrednog rasta uz nepromjenljivu stopu inflacije, što svakako predstavlja ključni cilj makroekonomske politike. U svakom slučaju, fiskalna politika predstavlja moćan instrument koji kreatorima ekonomske politike umnogome povećava šansu za uspjeh na izborima. Dok se manipulacijama fiskalnom politikom povećavaju šanse za izborni uspjeh, dotle je praksa pokazala da monetarna politika najčešće predstavlja nezavisnu varijablu koju sprovodi po ustavu nezavisna centralna banka kao krovna institucija monetarnog sistema u zemlji.

Kredibilitet kreatora ekonomske politike

Pojam kredibilitet u novije vrijeme u ekonomskoj teoriji dobio je na značaju zahvaljujući dvojici ekonomista dobitnicima Nobelove nagrade za ekonomiju Finnu E. Kidlandu i Edwardu C. Preskotu, koji su dali značajan doprinos dinamičkoj makroekonomiji. Njihov teorijski rad zasniva se na analizi faktora značajnih za pokretanje privrednih ciklusa u ekonomiji, kao i vremenske nekonzistentnosti ekonomske politike. Dvojica nobelovaca su dokazali „da je funkcionisanje ekonomije dinamični proces i stoga su odbacili mogućnost vođenja monetarne politike diskrecionim pravima jer se na taj način dolazi do suboptimalnih rješenja. Teorija vremenske konzistentnosti je proistekla iz teorije racionalnih očekivanja po

kojoj rezultat ekonomskih mjera zavisi od postupaka i očekivanja ekonomskih agenata.“

Prema Kidlandu i Preskotu faktori na strani tražnje ili monetarni faktori ne predstavljaju impuls privrednim ciklusima već su za njihovo dinamiziranje zaslužni realni faktori odnosno faktori na strani ponude. U ekonomskoj teoriji škola Kidlanda i Preskota postala je poznata pod nazivom škola realnih privrednih ciklusa ili nova klasična makroekonomija 2. Ovo učenje se razlikuje od nove klasične makroekonomije odnosno od teorije monetarnih šokova, po kojoj monetarne promjene koje nemaju karakter anticipiranosti utiču na privredne cikluse.⁵ Kredibilitet je umnogome značajan za efikasnost ekonomske politike i njene domete i rezultate, a sistemu institucija ekonomske politike je dao mnogo veći značaj u procesu kreiranja ekonomske politike odnosno pojedinih njenih djelova.

Sušтина koncepta kredibiliteta institucija koje sprovode ekonomsku ili u konkretnom slučaju monetarnu politiku je da će isključivo ona politika koju javnost percipira kredibilnom ostvariti uspjeh. Ukoliko primjera radi Centralna banka ima snažan kredibilitet kao institucija koja sprovodi monetarnu politiku zemlje, onda će i ciljevi monetarne politike kao što su stabilnost cijena, stabilnost kamatnih stopa, maksimizacija autputa, privredni rast, visoka zaposlenost, biti efikasnije ostareni.⁶ Ovakav vid poimanja ekonomske politike nakon sloma ortodoksnog kejnzijanizma u prvi plan su stavile Nova klasična ekonomija i teorija racionalnih očekivanja. Međutim, ono što je suprotno stavovima Nove klasične ekonomije je da i u slučaju kada se ekonomski subjekti racionalno ponašaju promjena najavljene ili očekivane politike će imati značajne reperkusije u budućnosti. Iz tog razloga snažan sistemski pristup u vidu jake institucionalne infrastrukture od presudne je važnosti za efikasno ostvarivanje

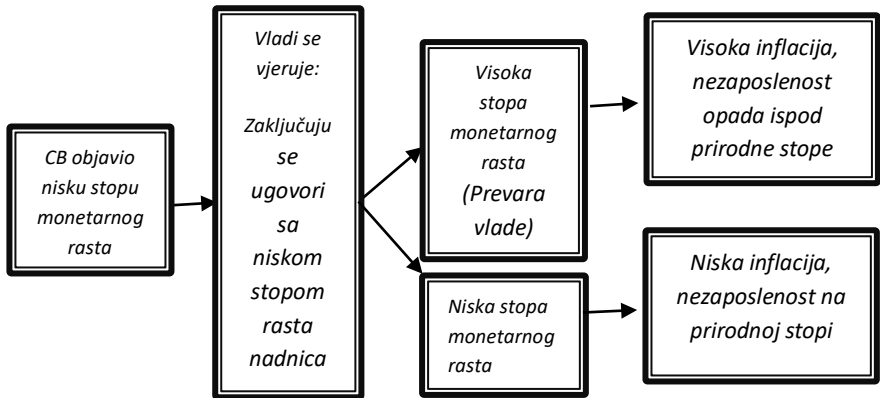
⁵ Persson Torsten, Tabellini Guido, (1999) “*Political economics and public finance*”, Institute for International Economic Studies, Stockholm University, Stockholm, Sweden; IGIER, Bocconi University, Milano, Italy, str.26-28

⁶ Mishkin S. Frederik (2000). „*What should Central Banks do?*“, Federal Reserve Bank of St.Louis Rewiew, Nov/Dec.

zacrtnane ekonomske politike, jer u protivnom nestabilnosti iz političke sfere značajno mogu oslabiti efikasno ostvarivanje ekonomske politike.

Napred izrečeno možemo najbolje objasniti na sledećem primjeru. Ukoliko Centralna banka kao institucija sa kredibilitetom ekonomske javnosti objavi nisku stopu monetarnog rasta javnost će imati dvojaki pristup tome. U prvom slučaju vladi kao kreatoru ekonomske politike se vjeruje i zaključuju se ugovori sa niskom stopom rasta nadnica. Iako javnost ima povjerenja u vladu moguća su dva ishoda. Prvi je da vlada prevari javnost tako što će doći do visoke stope monetarnog rasta što će produkovati visoku inflaciju i nezaposlenost ispod prirodne stope. Drugi ishod je da niska stopa monetarnog rasta produkuje nisku inflaciju i nezaposlenost na prirodnoj stopi. Pomenuti ishodi se grafički mogu predstaviti na sledeći način:

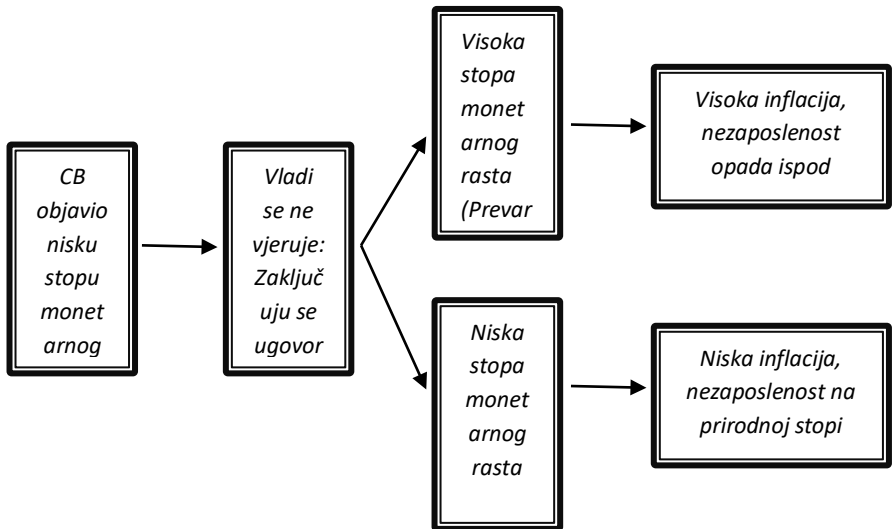
Slika 1. Kredibilitet kreatora ekonomske politike

Izvor: Kydland Finn and Prescott Edward (1977). „*Rules Rather than Discretions: The Inconsistency of Optimal Plans*“, Journal of Political Economy, Vol.85, Issue 3.,str.13-54.

U drugom slučaju vladi se ne vjeruje i zaključuju se ugovori sa visokom stopom rasta nadnica. I u ovom slučaju moguća su dva ishoda. Prvi je da visoka stopa monetarnog rasta produkuje visoku inflaciju i nezaposlenost na prirodnoj stopi. Drugi ishod je da niska stopa monetarnog rasta produkuje nisku inflaciju i nezaposlenost iznad prirodne stope. Ovaj slučaj se grafički može prikazati na sledeći način :

Slika 2. Kredibilitet kreatora ekonomske politike (drugi slučaj)

Izvor: Kydland Finn and Prescott Edward (1977). „Rules Rather than Discretions: The Inconsistency of Optimal Plans“, Journal of Political Economy, Vol.85, Issue 3.,str.13-54.

Vremenska nekonzistencija ekonomske politike (*time inconsistency*) je povezana sa problemom neizvjesnosti u ekonomskoj politici što znači da određene politike koje se u kratkom roku mogu smatrati optimalnim, u dugom roku mogu imati sasvim drugačije odnosno suprotne efekte od željenih tj. od onih u kratkom roku. Kidland i Prescott su to objašnjavali međuzavisnošću između kreatora ekonomske politike i entiteta odnosno ekonomskih subjekata na koje se ekonomska politika odnosi. Donošenje odluka u tom smislu predstavlja „igru“ u kojoj dvije strane donose odluke u zavisnosti od svojih očekivanja na vladine planove, odnosno reakcije ekonomskih subjekata na određeni koncept politike kreatora odluka.

Problem o kojemu je riječ, odnosno vremenska nekonzistencija ekonomske politike, po Kidlandu i Prescottu nastaje kada „optimalne ekonomske odluke koje se danas donose postaju sve manje optimalne u budućnosti“. Postavlja se pitanje zašto je to tako? „Ukoliko vlada najavi da će sprovoditi određene mjere ekonomske politike onda ekonomski entiteti tu politiku smatraju anticipiranom i neefikasnom“, a na drugoj strani „ukoliko vlada odustane od najavljenih mjera nastaje problem vremenske nekonzistentnosti i nepostojanja kredibiliteta ekonomske politike, pa samim tim i ekonomski subjekti takvu politiku neće ozbiljno tretirati“.

Koji faktori utiču na smanjenje kredibiliteta ekonomske politike odnosno da li diskrecija koju vlade primjenjuju u mnogim slučajevima smanjuje mogućnost javnosti da percipira poteze vlade u narednom periodu. Robert Lukas ističe sledeće: „Jedina politika koju se možemo nadati da procijenimo, jeste politika generisana fiksnim, dobro shvatljivim, relativno permanentnim pravilima.“ I zaista, jedino pravila kojima je ekonomska politika determinisana dovode vladu u situaciju kredibiliteta, a javnost u situaciju u kojoj se potezi kreatora politika mogu unaprijed anticipirati. Na drugoj strani diskreciona prava omogućavaju fleksibilnost vladi, što dovodi do smanjenja discipline. U tom slučaju kao ishod možemo imati i negativne makroekonomske trendove u vidu povećane stope

inflacije.⁷ Nedostatak kredibiliteta vlade prouzrokuje vremenski nekonzistentne ishode sa suboptimalnom ravnotežom u vidu visoke stope inflacije kao produktom takve percepcije od strane javnosti.

Koncept vremenske nekonzistentnosti ekonomske politike u svojoj biti može se objasniti i na sledeći način: optimalna politika formirana sada, je vremenski nekonzistentna, ukoliko je u budućnosti politika promijenjena. To znači da:

- a) Kreatori ekonomske politike mogu imati dobre namjere, ali se one na kraju pokažu više loše nego dobre.
- b) Kreatori ekonomske politike čine ono što je najbolje za njih, ali što nije nužno najbolje i za zemlju.⁸

Zaključak

U novije vrijeme faktoru kredibiliteta u ekonomskoj politici posvećuje se velika pažnja kako na teorijskom i akademskom nivou tako i u procesu vođenja vladinih politika. Kredibilitet je stupanj povjerenja onih na koje se odnosi ekonomska politika u njene kreatore, kao i sposobnost vlasti da ispune sopstvene zacrtane ciljeve. U skladu sa tim stvara se svojevrstan odnos između očekivanja i percepcije neizvjesnosti gdje je percepcija neizvjesnosti na niskom nivou kada ekonomski agenti očekuju da će ono što je od strane vlasti najavljeno biti i ispunjeno. Ponašanje javnosti uvijek je determinisano očekivanjima u pogledu budućih vladinih politika, pa je značaj kredibiliteta vlasti veoma važan u procesu donošenja odluka. Ovo je veoma važno primjera radi u monetarnoj politici vlade, gdje s obzirom na ponašanje javnosti koje je determinisano očekivanjima od konkretne politike, u ovom slučaju monetarne,

⁷ Komazec Slobodan, Ristić Žarko, 2011, "Makroekonomija – makroekonomske teorije i makroekonomska analiza" Beograd 2011, str.78-83.

⁸ Persson Torsten, Tabellini Guido, (1999) "Political economics and public finance", Institute for International Economic Studies, Stockholm University, Stockholm, Sweden; IGIER, Bocconi University, Milano, Italy, str.26-29.

odluke vlasti u monetarnoj sferi moraju biti primijenjene na način kako su od strane monetarnih vlasti i najavljene. Kredibilnom politikom se na taj način postižu brojni pozitivni efekti kako na tržištu tako i u makroekonomskoj sferi, ali i u procesu donošenja odluka koje će biti racionalne, što bi svakako izostalo kada vlada ne bi sprovodila kredibilnu politiku. Kredibilitet ekonomske politike je očito značajan svim ideološkim pravcima i ekonomskim teorijama i sve su saglasne da je za uspjeh ekonomske politike i bilo kog njenog segmenta značaj kredibiliteta ogroman.

Literatura

1. Prašević Aleksandra, 1999, "*Teorija političkih ciklusa u makroekonomiji*" Ekonomski anali, br 142, Ekonomski fakultet Beograd, str.45.
2. Jovanović Miodrag, Ristić Žarko, Krstić Borko, Živković Aleksandar, 2001, "*Monetarni i fiskalni menadžment*", Ekonomski fakultet Niš, str.83.
3. Persson Torsten, Tabellini Guido, (1999) "*Political economics and public finance*", Institute for International Economic Studies, Stockholm University, Stockholm, Sweden; IGIER, Bocconi University, Milano, Italy, str.16-29.
4. Komazec Slobodan, Ristić Žarko, 2011, "*Makroekonomija – makroekonomske teorije i makroekonomska analiza*" Beograd 2011, str.78-83.
5. Rogoff Kenneth, Sibert Anne (1988), „*Elections and Macroeconomic Policy Cycles*“, Review of Economic Studies, 55 (1): 1-16
6. Rogoff Kenneth, (1985). „*The Optimal Degree of Commitment to an Intermediate Monetary Target*“, Quarterly Journal of Economics 100.
7. Kydland Finn and Prescott Edward (1977). „*Rules Rather than Discretions: The Inconsistency of Optimal Plans*“, Journal of Political Economy, Vol.85, Issue 3.,str.13-54.
8. Prašević Aleksandra, (2008), „*Poslovni ciklusi u makroekonomskoj teoriji i politici*“, CID

9. Mishkin S. Frederik (2000). „*What should Central Banks do?*“, Federal Reserve Bank of St.Louis Review, Nov/Dec.
10. Drazen Allan (2000). „*Political economy in macroeconomics*“, Princeton University Press.

Goran Dašić

ACTIVITY OF ECONOMIC POLICY CREATORS AND CREDIBILITY OF POLICIES

Abstract

Political structures that create economic policies in a given country have, at their disposal, many resources for realizing their economic and often political goals. Often times certain economic or political measures coincide with election cycles in that country. By redistributing national income through fiscal policy, governments can achieve their short-term political goals, which is especially pronounced in the pre-election period. The competence of economic policy makers in this regard, attracts increasing attention among economists who pay special attention to this issue. Certainly, governments around the world, in order secure wins in elections or re-elections, resort to significant measures in order to present themselves to the public or their voters as competent. In that sense, the behavior of the government in the pre-election period and under the assumption of rational voter behavior, is subordinated exclusively to the success of the elections, with economic measures adequate to that goal. Accordingly, the essay states precisely which government can be considered a competent government and what is the economic policy of a competent government.

Key words: political budget cycle, fiscal policy, credibility of economic policy, competent government, time inconsistency

Rad je primljen/ Received: 10.12.2020;

Korigovan/ Revised: 25.12.2020

Prihvaćen/ Accepted:: 25.2.2021.